EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.5.2020
COM(2020) 529 final

SDĚLENÍ KOMISE

Aktualizovaná zpráva o posíleném dohledu – Řecko, květen 2020

{SWD(2020) 91 final}

SOUVISLOSTI

Ekonomický vývoj a hospodářská politika Řecka se sledují v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik a rámce posíleného dohledu podle nařízení (EU) č. 472/2013 ([1]). Posílený dohled nad Řeckem ([2]) potvrzuje skutečnost, že země musí pokračovat v provádění opatření k řešení příčin či možných příčin hospodářských a finančních obtíží a současně s tím provádět strukturální reformy na podporu silného a udržitelného hospodářského růstu.

Posílený dohled poskytuje komplexní rámec pro sledování hospodářského vývoje a provádění politik potřebných k zajištění udržitelného ekonomického oživení. Umožňuje pravidelné posuzování nejnovějšího vývoje ekonomické a finanční situace Řecka, jakož i sledování podmínek veřejného financování a aktualizaci analýzy udržitelnosti dluhu. Dále posílený dohled tvoří rámec pro posuzování plnění obecného závazku Řecka vůči Euroskupině z 22. června 2018, a sice pokračovat v reformách přijatých v rámci programu Evropského mechanismu stability a dokončit je a zároveň se postarat o zajištění cílů důležitých reforem, jež byly přijaty v rámci programů finanční stability. V tomto kontextu je prostřednictvím posíleného dohledu sledováno plnění specifických závazků k dokončení klíčových strukturálních reforem započatých v rámci programu v následujících šesti klíčových oblastech, jejichž dokončení bylo dohodnuto v různých termínech nejpozději do poloviny roku 2022: i) fiskální a fiskálně-strukturální politiky; ii) sociální zabezpečení; iii) finanční stabilita; iv) trh práce a výrobkový trh; v) Řecká společnost pro majetek, účasti a privatizace a v) modernizace veřejné správy ([3]). V této zprávě se posuzuje deset specifických závazků, které měly být splněny, spolu s návaznými opatřeními k předchozím závazkům.

Toto je šestá zpráva o posíleném dohledu nad Řeckem. Je vydána společně s doporučeními určenými Řecku v rámci evropského semestru a s hodnocením řeckého programu stability pro rok 2020. Zpráva vychází ze zjištění mise, která se uskutečnila na dálku ve dnech 8. a 23. dubna 2020, a z pravidelného dialogu s orgány. Misi podnikla Evropská komise společně s Evropskou centrální bankou ([4]); účast Mezinárodního měnového fondu se odehrávala v kontextu jeho rámce poprogramového sledování, zatímco Evropský mechanismus stability se účastnil v rámci svého systému včasného varování a v souladu s memorandem o porozumění o pracovních vztazích mezi Komisí a Evropským mechanismem stability ze dne 27. dubna 2018.

Tato zpráva by mohla sloužit jako základ pro Euroskupinu při rozhodování o uvolnění příštího souboru politicky podmíněných dluhových opatření v hodnotě 748 milionů EUR. Tato opatření byla dohodnuta s Euroskupinou dne 22. června 2018 a zahrnují převod částek příjmových ekvivalentů vyplývajících z držby řeckých státních dluhopisů centrálními bankami v rámci programu pro trhy s cennými papíry a dohody o čistých finančních aktivech

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi, Úř. věst. L140, 27.5.2013, s. 1.

([2]) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2020, C(2020) 901, ze dne 19. února 2020 o prodloužení posíleného dohledu nad Řeckem.

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) Pracovníci ECB se kontrolní mise účastnili v souladu s pravomocemi ECB, tzn. že poskytovali svoje odborné znalosti v oblasti politik finančního sektoru a otázek zásadního makroekonomického významu, jako jsou hlavní fiskální cíle a potřeby udržitelnosti a financování. Kontrolní misi předcházela ve dnech 26. března až 7. dubna 2020 technická mise, která se rovněž uskutečnila na dálku.

a prominutí navýšeného úrokového rozpětí u některých úvěrů poskytovaných z Evropského nástroje finanční stability. Druhá tranše politicky podmíněných dluhových opatření byla uvolněna po zasedání Euroskupiny dne 4. prosince 2019, mimo jiné na základě posouzení toho, jak Řecko plní své závazky do poloviny roku 2019, které bylo zahrnuto do zprávy o posíleném dohledu přijaté Komisí dne 20. listopadu 2019 ([5]).

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Vypuknutí koronavirové epidemie zásadně změnilo sociální a hospodářskou realitu v Řecku, tak jako ve většině ostatních členských států. Řecká vláda reagovala rychle a opatření s cílem omezit šíření koronaviru začala provádět již na konci února. Podobně jako v jiných členských státech tato opatření k omezení šíření nákazy závažně omezila hospodářskou činnost a přímo či nepřímo postihla velkou část pracovních sil. **Orgány odpovědným způsobem upravily své politické priority, přičemž urychleně uvolnily velkou částku na podporu příjmů a opatření v oblasti likvidity a zároveň nadále usilovaly o udržení reforem, které podpoří oživení, jakmile narušení spojená s pandemií ustoupí.** V rámci okamžité reakce byla přijata široká škála fiskálních opatření, která mají podpořit příjmy domácností a podniky, které se potýkají s propadem poptávky, a doplnit do ekonomiky likviditu, a to i prostřednictvím odkladů daní a záruk pro komerční banky na podporu poskytování nových úvěrů. Vláda rovněž výrazně navýšila financování systému zdravotní péče a modernizuje pracovněprávní předpisy, aby umožnila režimy zkrácené pracovní doby.

Řecko bude těžit i z podpory poskytované na úrovni EU. Evropská centrální banka oznámila nouzový pandemický program nákupu aktiv v hodnotě 750 miliard EUR, který bude zahrnovat řecké státní dluhopisy, a rozhodla dočasně zmírnit požadavky Eurosystému týkající se zajištění, jakož i uvolnit některé regulační požadavky na sektor bankovnictví, aby tak podpořila dostupnost úvěrů. Řecko rovněž využívá iniciativu Komise, jejímž cílem je co nejlepší využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na pandemii (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus), plánovanou dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) a podporu ze strany Evropské investiční banky, která má zmírnit dopad na investice. Podpora řízení migrace bude dostupná prostřednictvím akčního plánu pro okamžitá opatření na podporu Řecka a prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU.

Aby řecké orgány posílily dynamiku reforem a pomohly znovu nastartovat udržitelné hospodářské oživení po epidemii koronaviru, přijaly v několika oblastech politiky řadu doplňkových závazků. Tyto iniciativy doplňují stávající úsilí orgánů o řešení přetrvávajících strukturálních nedostatků a budou přispívat k lepšímu fungování veřejné správy a ke zlepšování podnikatelského prostředí. Doplňkové závazky zahrnují opatření v těchto oblastech: i) zlepšování regulačního rámce pro podnikání; ii) zlepšování a modernizace rámce individuálního pracovního práva; iii) zlepšování chodu soudnictví; iv) zvyšování kapacity Nejvyšší rady pro výběr státních zaměstnanců a posilování kontroly nad přijímáním dočasných zaměstnanců; v) přijetí a provádění národního hlavního plánu pro dopravu, jakož i revidování právního rámce pro schvalování plánů udržitelné městské mobility a další práce na přípravě plánů udržitelné městské mobility pro hlavní městská centra; vi) vypracování ucelené strategie pro ochranu, řízení a investičně zaměřené využívání nemovitostí ve vlastnictví řecké veřejné správy; vii) plný rozvoj strategické projektové přípravy velkých infrastrukturních projektů; viii) rozvoj a zajištění plné provozuschopnosti zdokonaleného mechanismu podpory a provádění (nástroje pro přípravu projektů) pro projektovou přípravu a provádění projektů v

([5]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip116_en.pdf.

oblasti infrastruktury veřejného sektoru a partnerství veřejného a soukromého sektoru; ix) přijetí nové strategie zadávání veřejných zakázek na období 2021–2025; x) zavedení a rozšíření oblasti působnosti projektů v oblasti elektronického zdravotnictví; xi) vytvoření národního strategického rámce politiky v oblasti zdravotní péče; xii) zlepšení plánování v oblasti zdravotní péče prostřednictvím zmapování potřeb v oblasti zdravotní a dlouhodobé péče s dostupnými zdroji; xiii) zlepšení systému vzdělávání prostřednictvím reforem vysokoškolského a odborného vzdělávání a zřízení systému hodnocení; xiv) zavádění digitálních projektů na podporu elektronické správy a xv) provádění projektů zaměřených na digitalizaci geoprostorových dat.

Tato zpráva dochází k závěru, že s ohledem na mimořádné okolnosti, které vyvolala epidemie koronaviru, Řecko přijalo nezbytná opatření k dodržení svých specifických reformních závazků, které má naplnit. Pandemie vedla k nebývalému narušení hospodářství a vyžádala si mimořádnou politickou reakci ze strany vnitrostátních orgánů, kterou podpořily iniciativy na úrovni celé EU. Kromě zaměření zdrojů na provádění bezprostředních priorit měla opatření omezující šíření nákazy, která jsou nezbytná pro zvládnutí epidemie koronaviru, vedlejší účinek v podobě závažného dopadu na kapacitu k provádění reforem, a to zejména v oblastech využívajících procesy náročné na podíl lidské práce, ale také v oblastech závislých na fungování mezirezortních pracovních skupin nebo v oblastech legislativní či soudní činnosti. Je vítána intenzivní spolupráce řeckých orgánů s příslušnými institucemi a je plně uznávána nutnost upřednostnit politiky, které se zaměřují na okamžité potřeby z hlediska řešení zdravotních a hospodářských dopadů epidemie koronaviru. Rovněž je třeba uvítat, že řecké orgány nadále usilují o provádění probíhajících reforem tam, kde je to možné, a rozhodly se pokračovat v souboru doplňkových politických závazků. V budoucnosti bude důležité mobilizovat zdroje pro zintenzivnění úsilí v oblastech, u nichž dříve došlo ke zpožděním, včetně reforem finančního sektoru, aby byla posílena důvěra a podpořeno udržitelné oživení. Řecké orgány současně pokračují v plnění svých závazků do poloviny roku 2020, které budou spolu s návaznými opatřeními předmětem posouzení v druhé polovině roku.

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

Opatření omezující šíření nákazy mají na Řecko hospodářský dopad v mnoha směrech. Podobně jako v ostatních členských státech mají závažný vliv na dodávky zboží a poskytování služeb uzavření všech podniků, které nejsou nepostradatelné, a problémy se zajištěním pracovních sil, které jsou důsledkem opatření karanténní izolace, jež vyžadují, aby pracovníci zůstali doma. Současně byla poptávka negativně ovlivněna odpovídajícím poklesem příjmů, který pouze částečně zmírňují mimořádná opatření orgánů, jakož i omezenými možnostmi spotřeby. Kromě toho si zvýšená nejistota i nižší likvidita a poskytování úvěrů pravděpodobně vyberou svou daň v oblasti investic.

Obzvláště tvrdě budou pravděpodobně zasaženy cestovní ruch a služby námořní dopravy – dvě pro řecké hospodářství velmi důležitá odvětví. Cestovní ruch nevyhnutelně utrpí v důsledku omezení cestování v rámci Řecka i ze zahraničí a důsledky pro rezervace pobytů, které by jinak byly na jaře objednány pro letní sezónu, budou znamenat trvalejší účinek pandemie než v jiných odvětvích. Pravděpodobně bude tvrdě zasaženo vzkvétající odvětví služebního cestovního ruchu, neboť jeho základem jsou konference s velkým počtem účastníků. Námořní doprava, další důležité vývozní odvětví, utrpí poklesem světového obchodu, který se v roce 2020 očekává.

Předpokládá se, že v roce 2020 vzroste nezaměstnanost, a hospodářská krize může také zvrátit nedávná zlepšení v oblasti míry chudoby. Zatímco opatření podporující práci na zkrácený úvazek a neplacené pracovní volno po dobu trvání opatření omezujících šíření nákazy pomohou zmírnit šok, míra nezaměstnanosti se podle prognózy Komise z jara 2020 odhaduje přibližně na 20 %, což znamená nárůst oproti 17,3 % v roce 2019 a ztrátu zlepšení za předchozí tři roky. Obzvláště vysoký podíl osob samostatně výdělečně činných a mikropodniků v Řecku a vysoký počet sezónních pracovníků znamená, že domácnosti budou čelit dlouhému období nízkých příjmů, což by v roce 2020 a v dalších letech mohlo vést k výraznému nárůstu podílu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. Při hodnotě 31 % v roce 2019 již tento podíl značně převyšoval průměr eurozóny, který činil 21 %, vykazoval však sestupný trend.

Extrémně nízké ceny ropy a tlak na snižování mezd negativně ovlivní inflaci. Očekává se, že tlak na snižování bude vycházet především z výpadku příjmů v odvětví služeb. Pokles cen ropy zároveň částečně vyrovná dopad na reálné příjmy.

Na základě prognózy Komise z jara 2020 se předpokládá, že reálný HDP Řecka klesne v roce 2020 přibližně o 10 % a v roce 2021 se dosti výrazně zotaví. Prognóza je zatížena vysokou mírou nejistoty. Projekce je podmíněna postupným rušením opatření omezujících šíření nákazy od poloviny května, které by pokles hospodářské činnosti omezilo ve druhém čtvrtletí ve většině průmyslových odvětví a ve třetím čtvrtletí v odvětvích souvisejících s cestovním ruchem. Déletrvající omezení cestování, která by zasáhla do druhé poloviny roku, by vzhledem ke svému dopadu na odvětví cestovního ruchu představovala riziko nepříznivého vývoje. Očekává se, že politická opatření zmírní hloubku recese a podpoří výrazné oživení růstu HDP v roce 2021. Projekce je zatížena vysokou mírou nejistoty, pokud jde o dobu trvání omezujících šíření nákazy, rozvoj pandemie a vliv šoku na potenciální produkt, úspory domácností a kvalitu aktiv bank.

FISKÁLNÍ VÝVOJ A VÝHLED

Řecko do této krize vstoupilo za poměrně příznivé fiskální situace, kdy vykazovalo značné hotovostní rezervy, silný primární přebytek a nízké střednědobé potřeby refinancování svého vysokého veřejného dluhu. Díky mimořádné fiskální korekci, která byla provedena v průběhu programů a v návaznosti na ně, bylo Řecko v porovnání s celosvětovou finanční krizí před deseti lety na šíření koronavirové nákazy lépe připraveno. Rozpočet již několik let vykazuje vysoké strukturální přebytky a fiskální cíle jsou plněny nebo překračovány. Řecko má rovněž hotovostní rezervy v hodnotě téměř 34 miliard EUR, které představují důležité aktivum z hlediska výpadku příjmů a mimořádných výdajů při řešení krize.

Řecko v roce 2019 dosáhlo primárního přebytku ve výši 3,5 %, a splnilo tak cíl pátým rokem po sobě. Celkové saldo dosáhlo 1,5 % HDP, což je výrazně nad průměrem eurozóny, který činí –0,8 % HDP.

V zájmu ochrany hospodářství a v souladu s koordinovanou reakcí, na níž se dohodla Euroskupina, přijaly orgány rozsáhlý soubor fiskálních opatření. Balíček fiskálních opatření obsahuje zvláštní program týkající se nezaměstnanosti pro zaměstnance, osoby samostatně výdělečně činné a jednotlivé podniky zasažené krizí, vyplácení vratných záloh společnostem s významně sníženým obratem v důsledku krize, hrazení příspěvků na sociální zabezpečení za zaměstnance, jejichž pracovní smlouvy byly pozastaveny, úrokovou subvenci na úvěry pro malé a střední podniky a vyšší výdaje na zdravotní péči. Další fiskální opatření

zahrnují pozastavení úhrad dluhů na pojistném na sociální zabezpečení, slevy za včasné hrazení daňových povinností a příspěvků na sociální zabezpečení, dočasnou hospodářskou podporu pro určitá svobodná povolání a primární sektor a řadu menších opatření.

Kromě pandemie koronaviru, která trvá od března, Řecko bojuje i s obnovenými migračními tlaky. Řecko v roce 2019 zaznamenalo nárůst počtu příchozích migrantů o 46 % a v prvním čtvrtletí roku 2020 příliv migrantů dále zesiloval. Aby Řecko podpořila a ocenila jeho úsilí o zvládnutí migrační krize, zavázala se EU poskytnout Řecku mimořádnou podporu ve výši 700 milionů EUR. Výdaje související s migrací, které nebyly financovány z prostředků EU, a byly tudíž vyloučeny z primárního salda sledovaného v rámci posíleného dohledu, dosáhly v roce 2019 výše 0,1 % HDP a v roce 2020 se předpokládá jejich nárůst na 0,2 % HDP. Orgány podnikly kroky k evidenci těchto výdajů v celé oblasti veřejné správy a objasnily, že mezi způsobilé náklady patří mzdy policistů přidělených k řízení migrační krize.

Aktualizovaná prognóza evropských institucí ([6]) očekává, že primární saldo v roce 2020 přejde ve schodek a v roce 2021 se vrátí k přebytku, nejistota je zde však mimořádně vysoká. V době přípravy této zprávy byly k dispozici pouze velmi předběžné údaje k potvrzení rozsahu a závažnosti ekonomického a fiskálního dopadu. Nejistotou jsou zatíženy i konečné náklady na opatření přijatá za účelem zvládnutí krize, jejich postupné ukončování a plné účinky automatických stabilizačních prvků v oblasti veřejných financí. Vzhledem k tomu, že opatření budou postupně utlumována a hospodářství se začne zotavovat, předpokládá se, že primární saldo se v roce 2021 opět vrátí k přebytku. S ohledem na mimořádně vysokou nejistotu bude toto hodnocení na podzim aktualizováno.

V rámci Paktu o stabilitě a růstu využívá Řecko stejné režimy flexibility jako ostatní členské státy. V reakci na vznikající důsledky epidemie koronaviru Euroskupina dne 16. března 2020 uvedla, že plné využití flexibility bude v rámci Paktu o stabilitě a růstu umožněno všem členským státům. Ve sdělení přijatém dne 20. března 2020 Komise předložila Radě svůj názor, že prudký hospodářský propad, který nastal v důsledku epidemie koronaviru, opravňuje k aktivaci obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu ([7]). Dne 23. března tento názor podpořili ministři financí EU. Obecná úniková doložka umožňuje dočasnou odchylku od rozpočtových požadavků, a to včetně fiskálních cílů Řecka sledovaných v rámci posíleného dohledu, za předpokladu, že tím nedojde k ohrožení udržitelnosti veřejných financí ve střednědobém horizontu. Doložka nepozastavuje postupy v rámci Paktu o stabilitě a růstu nebo závazky Řecka, ale umožní Komisi a Radě přijmout nezbytná opatření pro koordinaci politik a řešit tak hospodářské důsledky pandemie.

Veřejné finance čelí dalším rizikům, pokud jde o probíhající soudní případy a závazky veřejné služby. Podle analýzy obsažené v předchozí zprávě se očekává, že Státní rada vydá přelomové rozhodnutí o retroaktivních platbách důchodcům. Další fiskální riziko vyplývá ze soudních řízení zmíněných v páté zprávě o posíleném dohledu, jež jsou vedeny proti společnosti Public Real Estate Company a v nichž se před odvolacím soudem projednává otázka platnosti nedávných rozhodčích nálezů. Další fiskální rizika se týkají nákladů na restrukturalizaci Řecké pošty včetně možné úhrady zbývajícího závazku veřejné služby za období 2013–2020.

VEŘEJNÉ INVESTICE

([6]) Zveřejněno jako prognóza Komise z jara 2020: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts_cs.

([7]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/2_en_act_part1_v3-adopted_text.pdf.

Uvolnění plného potenciálu veřejných investic nadále představuje prioritu i klíčový požadavek pro rychlé zotavení po koronavirové epidemii. Investice vládních institucí v roce 2019 byly, podobně jako v předchozích letech, o 1,2 % HDP nižší než se původně plánovalo. Vzhledem k tomu, že nižším výdajům odpovídalo v roce 2019 nižší čerpání finančních prostředků EU, byl čistý dopad na primární saldo obecně neutrální. Opakující se nenaplňování investičních výdajů však vzbuzuje obavy, pokud jde o velké investiční potřeby země, což znamená nutnost co nejlepšího využití finančních prostředků EU a v konečném důsledku zajištění potřebného stimulu pro opětovné zahájení růstu.

Řecké orgány se rozhodly přijmout řadu důležitých kroků k řešení příslušných nedostatků. Vypracovaly plán pro rychlé provádění národního programu rozvoje přijatého v roce 2019. Kromě toho se dohodly na zřízení nástroje pro přípravu projektů a vytvoření seznamu připravovaných nových projektů. Očekává se, že tato opatření urychlí přípravu a provádění projektů. Podle plánu by měl být seznam připravovaných strategických projektů plně vypracován do ledna 2021 a v březnu 2021 bude uveden do provozu nástroj pro přípravu projektů. Orgány se rovněž vyzývají, aby zlepšily předvídatelnost a koordinaci archeologických a vyvlastňovacích postupů na základě přezkumu dřívějších reforem.

Provádění akčního plánu z listopadu 2019, který má posílit sledování a prognózování rozpočtu na veřejné investice, je na dobré cestě. Rozpočet na investice se připravuje a plní nezávisle na neinvestiční („běžné“) části státního rozpočtu, což vyžaduje vysoké standardy transparentnosti a informačních toků. Řecko v listopadu 2019 přijalo podrobný akční plán k odstranění nedostatků v této oblasti, a to se lhůtou provedení do roku 2021. Provádění akčního plánu probíhá celkově dobře a orgány očekávají, že případná zpoždění způsobená epidemií koronaviru budou méně významná.

Orgány dále spolupracovaly s evropskými institucemi, pokud jde o možné využití příjmových ekvivalentů SMP-ANFA ke snížení hrubých potřeb financování nebo jiných dohodnutých investic. Řecké orgány uvedly, že mají v úmyslu využít další dostupnou tranši příjmových ekvivalentů SMP-ANFA ke snížení hrubých potřeb financování. V návaznosti na mandát, který Euroskupina udělila v prosinci 2019, uskutečnily evropské instituce a orgány technické práce s cílem realizovat prohlášení Euroskupiny z června 2018. Na podzim roku 2020 se na tyto práce naváže v rámci pokroku dosaženého při zlepšování plánování a provádění výše zmíněných veřejných investic.

DANĚ A SPRÁVA VEŘEJNÝCH FINANCÍ

Tváří v tvář rychle se rozvíjející koronavirové nákaze nebyly orgány schopny dokončit probíhající celostátní oceňování týkající se daně z nemovitosti, tedy specifický závazek do poloviny roku 2020, ve včasném termínu pro účely letošního cyklu vyměřování daní. To znamená odklad provádění širší reformy daně z nemovitostí do roku 2021 a fiskální účinek v podobě malého nárůstu schodku ve výši přibližně 150 milionů EUR u příjmů roku 2020. Orgány se zavázaly přeložit oceňování na podzim s cílem přizpůsobit hodnoty daně z nemovitostí tržním cenám do ledna 2021.

Ústředním subjektem v rámci dosavadního úsilí orgánů o boj proti hospodářskému dopadu pandemie koronaviru je Nezávislý úřad pro veřejné příjmy. Nezávislý úřad zajišťoval správu odkladů daní a splátek daňových nedoplatků, hostil platformu pro zavedení vratných záloh a vystavoval elektronická osvědčení o pobytu, aby usnadnil pohyb osob žijících na ostrovech po uložení opatření omezujících šíření nákazy.

Nezávislý úřad je na dobré cestě ke splnění většiny svých klíčových ukazatelů výkonnosti za první čtvrtletí roku 2020 a počet jeho zaměstnanců se během tohoto období mírně zvýšil, ačkoli nadále zůstává značně pod cílovými hodnotami (specifický závazek do konce roku 2019). Vymáhání dlužných částek v prvním čtvrtletí roku 2020 pokračovalo obdobným tempem jako v témže období předchozího roku, přičemž podíl nových auditních případů vzrostl. Počet zaměstnanců se v průběhu prvního čtvrtletí nadále zvyšoval a v současnosti činí 11 916, ve srovnání s počtem 12 500, který byl stanoven jako cíl do konce roku 2019.

U doplňkových opatření v oblasti lidských zdrojů, IT a potřeb bydlení, která byla schválena v roce 2019, došlo jen k omezenému pokroku. Primární právní předpisy v oblasti reformy lidských zdrojů dosud nejsou provedeny a lhůta jejich úplného provedení bude ovlivněna pandemií koronaviru, je však ještě třeba stanovit revidovaný harmonogram. Pokud jde o infrastrukturu informačních technologií a vyjasnění oblastí pravomoci nezávislého úřadu, nebylo dosaženo žádného konkrétního pokroku. Toto úsilí by se mělo s větší naléhavostí zintenzivnit, neboť interoperabilita různých databází by posílila schopnost bojovat proti daňovým únikům a usnadnila by včasný výběr daní. Pokud jde o přesun sídla Nezávislého úřadu do jediného místa, dříve určená budova byla předána jinému veřejnému orgánu. V současné době orgány plánují výstavbu dvou nových budov na předměstí Atén vedle Ministerstva financí, v nichž bude Nezávislý úřad sídlit a jejich dokončení se předpokládá v roce 2024.

Orgány podnikají kroky k posílení provozní kapacity operačního koordinačního střediska, které koordinuje činnost v oblasti boje proti pašování, a dosáhly pokroku v řadě projektů zlepšujících výběr daní a dodržování předpisů. Očekává se, že návrh ustanovení, která mají posílit kapacitu a správu střediska, bude přijat do konce května 2020. Orgány plánují revidovat i celní právní předpisy, aby mimo jiné dosáhly pokroku v používání zpravodajských metod při operacích v rámci boje proti pašování. Předpokládá se, že systém elektronické fakturace bude uveden do provozu v plánovaném termínu v červenci 2020 a vzorový úřad pro výběr, který obdržel technickou podporu poskytovanou prostřednictvím Evropské komise, se blíží svému dokončení. Je však ještě zapotřebí určit a převést potřebné pracovníky.

Společné středisko pro výběr dlužných částek odvodů na sociální zabezpečení v prvním čtvrtletí roku 2020 nadále plnilo své cíle v oblasti vymáhání pohledávek. Kromě toho byly přijaty právní předpisy, které stanoví klasifikaci nedobytných pohledávek a již jsou určitou dobu projednávány, a tyto právní předpisy jsou v souladu s klasifikací nedobytných daňových pohledávek.

ŘÍZENÍ VEŘEJNÝCH FINANCÍ

Epidemie koronaviru negativně ovlivnila provádění plánu na vypořádání nedoplatků, bylo však dosaženo pokroku, pokud jde o zlepšování základních procesů, a orgány jsou i nadále odhodlány dodržet harmonogram stanovený v plánu z října 2019. Objem nedoplatků v lednu 2020 činil 1,3 miliardy EUR, tedy o 69 milionů EUR více než v prosinci 2019 a o 340 milionů EUR více, než činí cílová hodnota vypořádání. Orgány nebyly schopny poskytnout úplné souhrnné údaje za období po lednu a uvedly, že v důsledku narušení souvisejících procesů s vysokým podílem lidské práce může dojít k dočasnému nárůstu objemu nedoplatků v některých dílčích odvětvích. Orgány však navrhly dvě opatření, která by po obnovení provozu měla vypořádat 15 % celkového objemu nedoplatků. Jejich cílem je urychlit vypořádání nedoplatků u poskytovatelů zdravotní péče a umožnit okamžité

vypořádání vratek určitých daní. S cílem předejít kumulaci nových nedoplatků hodlají orgány zavést do jednoho společného fondu pro sociální zabezpečení (EFKA) nový počítačový systém, který podstatně zrychlí tempo vypořádání nevyřízených nároků na důchod. Orgány oznámily zlepšení centralizovaného zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví, provedly většinu doporučení řeckého účetního dvora a posilují vnitřní kontroly.

Systém státní pokladny s jediným účtem je funkční a poskytuje užitečný přehled o stavu hotovostních prostředků státu, přičemž projekt prognóz peněžních toků pokračuje úspěšně (specifický závazek do konce roku 2019). Agentura pro řízení veřejného dluhu, Ministerstvo financí a řecká centrální banka jsou proto schopny téměř v reálném čase sledovat velkou část peněžních zůstatků a toků v sektoru vládních institucí. Pilotní projekt prognóz peněžních toků, který zahrnuje většinu hotovostních rezerv státu, se bude realizovat v souladu s návrhem strategie z března 2020. Tento pilotní projekt se bude postupně zdokonalovat a rozšiřovat o subjekty, jichž rozpočtové výdaje v lednu 2021 přesáhnou 50 milionů EUR, což se považuje za uspokojivou prahovou hodnotu vzhledem k tomu, že pilotní projekt již zahrnuje subjekty, které drží 70 % celkových státních hotovostních rezerv.

Provádění reformy účtové osnovy je v zásadě na dobré cestě (závazky do poloviny roku 2021 a poloviny roku 2022), její provádění v rozpočtu na veřejné investice však nadále představuje problém. Pandemie koronaviru způsobila prodlení v postupu zadávání veřejných zakázek na nový systém informačních technologií na podporu reformy, celkový termín projektu však zůstává beze změny. Orgány pro účtovou osnovu připravují funkční klasifikaci s cílem zajistit soulad s rámcem pro sestavování rozpočtu na základě ukazatelů výkonnosti. Pokroku se rovněž dosahuje v zavádění klasifikací účtové osnovy při rozpočtovém plnění rozpočtu na veřejné investice, přičemž méně podrobná klasifikace je v současné době používána pro přípravu rozpočtu. Orgány budou usilovat o další zlepšení prostřednictvím technické podpory, kterou poskytuje Evropská komise.

Orgány se zavázaly přijmout do konce roku 2020 novou strategii zadávání veřejných zakázek na období 2021–2025, která přispěje k udržitelnějšímu a účinnějšímu využívání veřejných zdrojů (doplňkový závazek). Dobře fungující systém zadávání veřejných zakázek je klíčovým prvkem investičního procesu, který bude mít zásadní význam pro oživení po epidemii koronaviru. Řešení nedostatků v procesu zadávání veřejných zakázek by mohlo pomoci racionalizovat veřejné výdaje, podpořit růst a zaručit konkurenční podnikatelské prostředí. Orgány se dohodly, že přezkoumají právní rámec a provádění v souladu s příslušnými právními předpisy EU.

VEŘEJNÉ FINANCOVÁNÍ

Potřeby obsluhy řeckého dluhu budou v nadcházejících letech nízké. Od vypuknutí pandemie Řecko úspěšně vydává státní pokladniční poukázky i dlouhodobé dluhopisy, což svědčí o trvalém přístupu k tržnímu financování. Náklady na obsluhu řeckého dluhu v letech 2020 a 2021 jsou nízké a většinou jsou odrazem refinancování krátkodobých dluhopisů. Po dlouhém období snižování začala s rozvojem krize narůstat rozpětí vůči německým státním dluhopisům, která v polovině března dosáhla maxima ve výši přibližně 400 bazických bodů při desetileté splatnosti, a to s vysokou volatilitou. Poté, co byl oznámen nouzový pandemický program nákupu aktiv, který připravila Evropská centrální banka, a řecké státní dluhopisy byly do tohoto programu zahrnuty, volatilita se zmírnila a rozpětí kleslo o přibližně 200 bazických bodů. Rozpětí však dále pomalu rostla a na konci dubna dosáhla úrovní o 130 bazických bodů vyšších, než činila únorová minima.

Značné hotovostní rezervy poskytují prostor k absorpci likviditních šoků, další zintenzivnění krize však může vést k tomu, že se potřeby financování nezanedbatelně zvýší. Na konci března 2020 dosáhly hotovostní rezervy sektoru vládních institucí přibližně 34 miliard EUR, z toho přibližně 26 miliard EUR náleží státu a zbytek subjektům sektoru vládních institucí. Vzhledem k omezeným potřebám dluhového financování jsou hotovostní rezervy k dispozici pro absorpci likviditních šoků v nadcházejících měsících. Řecko naznačilo, že hodlá udržet svou přítomnost na dluhopisových trzích a dále zvyšovat objem hotovosti tak, aby mohlo zvládnout rizika zhoršeného financování. Hlavním rizikem by byla pokračující ekonomická stagnace, která by trvala i dlouho po květnu a mohla by si vyžádat dodatečné využití hotovostní rezervy v prvních letních měsících.

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Řecko prokázalo schopnost dobře reagovat na mimořádnou situaci v oblasti zdraví, neboť krátce po zjištění prvních případů zavedlo přísná opatření omezující fyzický kontakt osob. Uzavřením obchodů, které nejsou nepostradatelné, a brzkým omezením jiného než nezbytného pohybu osob Řecko upřednostnilo veřejné zdraví a bezpečnost pacientů. Opatření omezující šíření koronaviru mezi zranitelnými skupinami, které jsou vystaveny vyšším rizikům nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i z hlediska obživy a životních podmínek, vyžadují pečlivé sledování ze strany orgánů.

Již provedené strukturální reformy a dodatečné finanční prostředky ve výši 200 milionů EUR podporují reakci systému zdravotní péče na koronavirus, v krátkodobém horizontu však mohou být zapotřebí další finanční zdroje. Při reakci na pandemii se ukazuje klíčový význam dříve přijatých opatření, která mají poskytnout účinný, přístupný, efektivní a odolný systém zdravotní péče, například zavedení všeobecného zdravotního pojištění, komplexní sítě primární péče a centralizovaného zadávání veřejných zakázek, neboť tato opatření zajišťují neomezený přístup ke službám zdravotní péče a odpovídající dodávky a zásoby zdrojů.

Výběr zpětně vymáhaných částek, který představuje trvalý závazek, pokračuje se zpožděními, z nichž ne všechna lze přičíst současné mimořádné situaci. Orgány se snaží dosáhnout splnění původně dohodnutých cílů, přičemž došlo k určitým prodlevám v důsledku opatření omezujících šíření nákazy, některá zpoždění však vznikla již před současnou mimořádnou situací v oblasti zdraví. Orgány plánují přijmout opatření, která omezí nárůst částek vyžadujících zpětné vymáhání, zvrácení tohoto trendu si však pravděpodobně vyžádá další kroky. Zavedení výjimek ze spoluúčasti vázaných na majetkové poměry by zvýšilo ochranu pacientů, v současné době se však o něm neuvažuje.

V důsledku vypuknutí koronavirové pandemie muselo být pozastaveno zavádění primární zdravotní péče, které je specifickým závazkem do poloviny roku 2020. Orgány pracují na nových nástrojích ochrany obyvatelstva, jako je telemedicína, a prostřednictvím dohod se soukromým sektorem navýšily lůžkovou kapacitu. Také zdvojnásobily úsilí přilákat zdravotnický personál, zejména lékaře. Zavádění reformy znovu započne po současné mimořádné situaci, přičemž stávající jednotky primární péče jsou již využívány v reakci na pandemii.

Centralizované zadávání veřejných zakázek, specifický závazek do poloviny roku 2020, pokračuje se zaměřením na naléhavé potřeby systému zdravotní péče. Centrální řízení při zadávání regionálních veřejných zakázek zajišťuje větší efektivnost, kterou by mohla dále podpořit i reaktivace střediska pro sledování cen. Zatímco návrhy právních předpisů

týkajících se přeměny nového ústředního orgánu pro zadávání veřejných zakázek v oblasti zdravotnictví na soukromý právní subjekt se dosud připravují, současná mimořádná je pro některé prvky nového systému zkouškou.

Orgány aktualizovaly svůj akční plán, jehož cílem je dokončit zřizování jednoho společného fondu pro sociální zabezpečení (EFKA), specifický závazek do poloviny roku 2020. Cílem plánu je komplexní digitální transformace do konce roku 2020, která povede k novému provoznímu a institucionálnímu uspořádání. Hlavní organizační opatření, která mají být dovršena do konce června 2020, se týkají sloučení doplňkového penzijního fondu (ETEAEP) do jednoho společného fondu sociálního zabezpečení, v jehož rámci bude zřízeno a uvedeno do provozu oddělení pro důchody ve veřejném sektoru. Zbývající organizační reformy zahrnují zřízení místních poboček pro zemědělce a osoby samostatně výdělečně činné, u nichž v důsledku epidemie koronaviru došlo ke zpožděním, jejich dokončení se však plánuje na dobu čtyři měsíce po opětovném zahájení provozu.

Byl schválen návrh rámce pro poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, specifický závazek do poloviny roku 2019. V návaznosti na diskusi o osvědčených postupech EU bude přijat nový reformní přístup, který bude vycházet z posouzení funkční neschopnosti na základě fyzických vyšetření prováděných kvalifikovanými odborníky. Tato posouzení využívají v široké míře i jiné členské státy, a to za dvojím účelem spočívajícím v posuzování způsobilosti k dávkám a vypracování konkrétních návrhů na zmírnění zdravotního postižení a rehabilitaci. Schválený plán provádění nového návrhu závazku začne od ledna 2021 pilotním projektem.

V rámci závazku dokončit zavádění všech tří pilířů systému dávek sociální solidarity orgány uzavřely hodnocení pilotního projektu nového systému provádění aktivních politik na trhu práce, tedy závazku do konce roku 2019, a vypracovaly úvodní plány na uskutečnění dalších pilotních projektů pro účely rozšíření nového modelu. Hodnocení pilotního projektu ze strany Světové banky v souvislosti s technickou podporou, která je poskytována prostřednictvím Evropské komise, určilo možné cesty zlepšení, např. pokud jde o kapacitu v oblasti lidských zdrojů, využívání, administrativní složitost a sběr údajů. S přihlédnutím k těmto poznatkům nyní orgány přistoupí k zavádění pilotního projektu v dalších zeměpisných oblastech s různými charakteristikami trhu práce, k rozšiřování cílové skupiny a k posílení sběru a analýzy údajů s cílem vyvodit poučení pro širší zavádění systému.

Pokud jde o přezkum systému dotací pro místní veřejnou dopravu, u hodnotící studie (specifický závazek do konce roku 2019) došlo ke zpoždění v důsledku epidemie koronaviru, předpokládá se však, že právní předpisy týkající se reformy budou v každém případě hotovy do konce září 2020.

VÝVOJ VE FINANČNÍM SEKTORU

Řecký bankovní sektor je od ukončení programu stabilnější a odolnější vůči otřesům, rizika spojená s minulostí a významné základní nedostatky, které budou ještě prohloubeny pravděpodobným značným negativním dopadem šíření koronavirového onemocnění, však nadále přetrvávají. Likvidita se v průběhu roku 2019 nadále zlepšovala a zůstala stabilní. Velkým problémem je i přes zlepšení dosažená v roce 2019 stále kvalita aktiv, a to i bez dopadu koronavirové pandemie. Kapitálová pozice řeckých bank je v souladu s kapitálovými požadavky, je však i nadále vystavena zvýšené kapitálové poptávce v blízké budoucnosti a do značné míry závisí na státu, což je dáno vysokým podílem odložených

daňových pohledávek v kapitálu bank. Ke konci roku 2019 banky opět dosáhly ziskovosti, která je však i nadále nízká a nestabilní. Je závislá na růstu úvěrů, na který má dopad opětovné zhoršení kvality aktiv a do jisté míry i volatilita výnosového spreadu státních dluhopisů.

Tempo snižování objemu úvěrů se selháním se v roce 2019 zrychlilo, ale jejich podíl zůstává vysoký. Jejich objem dosáhl na konci roku 2019 výše 68,5 miliardy EUR (40,6 % zákaznických úvěrů), což je o 13,3 miliardy EUR méně než v předchozím roce a o 38,7 miliardy EUR méně ve srovnání s nejvyšší hodnotou z března 2016. Vzhledem k očekávanému nepříznivému dopadu koronavirové nákazy na sekundární trh s úvěry se selháním je ještě větší tlak na jejich úspěšnou restrukturalizaci prostřednictvím vnitřních postupů bank, aby se udržel zlepšující se trend kvality aktiv. Krize má dopad na strategie bank ke snižování úvěrů se selháním, které bude třeba revidovat. Provádění programu Hercules se dočasně odkládá, jedna sekuritizační transakce se nyní dokončuje. Plánované prodeje úvěrů se selháním jsou rovněž pozastaveny a vymáhání pohledávek bylo dočasně přerušeno, mimo jiné z důvodu uzavření soudů.

Orgány podnikají kroky, aby dotčeným podnikům usnadnily přístup k financování, což doplňují iniciativy na úrovni komerčních bank a obsluhovatelů. Vláda poskytla záruky a přímé granty na pomoc udržení zaměstnanosti a likvidity v hospodářství, což rovněž podpoří kvalitu aktiv v bankovním sektoru v návaznosti na dočasná dobrovolná moratoria na dluhy uplatňovaná bankami a obsluhovateli. Oznámená flexibilita v oblasti dohledu na evropské úrovni přispěje k úvěrové kapacitě bank. Pokud jde o další postup, zásadně důležité pro podporu funkčních úvěrů během fáze obnovy bude omezit v co největší možné míře negativní dopad na kvalitu aktiv a dále řešit důsledky úvěrů se selháním.

Koronavirová pandemie vedla k odklonu zdrojů na všech úrovních veřejné správy, k omezení pokroku a ke zpožděním v provádění reforem finančního sektoru. Orgány však i nadále usilují o harmonizaci insolvenčního rámce a o zdokonalení stávajících nástrojů k řešení úvěrů se selháním. To je příznivá zpráva, neboť v souvislosti s koronavirovou pandemií je účinný insolvenční rámec ještě důležitější. Níže uvedená opatření jsou monitorována a hodnocena jako součást trvalého závazku v oblasti finanční politiky.

- **Orgány pokročily v přípravě nového insolvenčního zákoníku.** Nový zákoník bude zahrnovat úpadková řízení podniků a fyzických osob. Předpokládá se, že bude přijat do konce června a vstoupí v platnost dne 1. ledna 2021. I když úplné posouzení návrhu bude možné teprve, až bude k dispozici jeho stabilní znění, představuje stávající návrh vítanou modernizaci a sjednocení insolvenčního práva na základě mezinárodních osvědčených postupů. Klíčovým požadavkem pro účinné uplatňování zákoníku bude řádný procesní a donucovací rámec, a to jak z hlediska legislativního, tak z hlediska praktické prováděcí kapacity. Návrh zákoníku rovněž obsahuje návrh režimu zpětného leasingu, v jehož rámci by hlavní bydliště způsobilých vypůjčovatelů mohl zakoupit státem vlastněný subjekt, který by je pronajal zpět dlužníkovi s možností zpětného odkoupení, a zároveň by zranitelní způsobilí vypůjčovatelé měli nárok na dotaci na pronájem zpětně pronajaté nemovitosti. I když podobné režimy existují i v jiných zemích (např. v Irsku), hrozí, že návrh povede k významnému zapojení veřejného sektoru do trhu s nemovitostmi, jakož i k fiskálním rizikům, a proto pokud se bude postupovat tímto směrem, je nutná velká obezřetnost. Navrhovaný režim rovněž vyvolává otázky týkající se vymahatelnosti, zaměření oblasti působnosti a zacílení na příjemce a možného překrývání s jinými nástroji.

- **Orgány uzákonily tříměsíční prodloužení režimu ochrany hlavního bydliště, jehož platnost měla vypršet v dubnu, do konce července.** Rozhodnutí bylo přijato navzdory omezené odezvě a s ohledem na potíže žadatelů s včasným podáním žádosti v důsledku vypuknutí pandemie. Nebyly provedeny žádné změny týkající se úvěrů, na něž se systém vztahuje, nebo kritérií způsobilosti. Orgány rovněž oznámily, že mají v úmyslu prodloužit lhůtu pro podávání žádostí v rámci mimosoudního řešení sporů do konce července.

- **S cílem zmírnit dopad na sociální skupiny, jichž se koronavirová pandemie finančně dotkla, oznámily orgány dočasnou subvenci na splátky hypotečních, spotřebitelských a podnikatelských úvěrů zajištěných hlavním bydlištěm.** Mechanismus, který se liší od výše uvedeného režimu zpětného leasingu podle insolvenčního zákoníku, bude k dispozici způsobilým fyzickým osobám a bude se vztahovat na splácené úvěry, nevýkonné expozice s úlevou a další nevýkonné expozice na základě konkrétního konečného termínu. Žádosti bude možné podávat po dobu jednoho měsíce od 1. července 2020 a program bude k dispozici pouze dlužníkům postiženým pandemií. Předpokladem účasti v programu bude restrukturalizace dotčených úvěrů na základě dohody mezi bankou a dlužníkem. Nabídku na restrukturalizaci banky rozšíří dle vlastního uvážení. Vzhledem k širokému okruhu způsobilých úvěrů bude důležité, aby program zahrnoval silné záruky, které zajistí, že se budou restrukturalizovat pouze životaschopné úvěry a zmírní se negativní dopad na platební disciplínu.

- **Orgány předložily akční plán a odpovídající legislativní návrh na zrychlení vyřizování nevyřízených případů platební neschopnosti domácností, jejichž počet se v důsledku zastavení soudních řízení ještě zvýšil.** Zavázaly se rovněž přijmout ustanovení nezbytná pro jeho zavedení do konce května 2020, přičemž uvádějí, že elektronická platforma, která by umožnila slyšení na dálku v dřívějších termínech, by mohla být funkční do 45 dnů od přijetí právních předpisů.

- **Přijímají také opatření, která jsou v současné situaci považována za realizovatelná, k provádění čtyřletého akčního plánu pro zúčtování nevyřízených vyžádaných záruk, jejichž množství je i nadále značné.** Přezkum a očekávané platby pohledávek za první čtvrtletí roku 2020 postupuje podle plánu a zřizování úložiště elektronických souborů probíhá od začátku května díky sekundárním právním předpisům lépe. Byl zahájen přesun zaměstnanců a dalších zdrojů, avšak vyřizování pohledávek se vzhledem k omezením způsobeným pandemií zpomalilo. Orgány mají v úmyslu vyřizování pohledávek ve druhé polovině roku 2020 ve srovnání se stanovenými cíli co nejvíce urychlit a přezkoumat způsoby, jak dále předsunout harmonogram plateb do roku 2023. Urychlení vyřizování pohledávek již v tomto roce by podpořilo likviditu bankovního sektoru.

- **Provádění elektronických dražeb bylo přerušeno v důsledku uzavření soudů a notářských úřadů, ale pokračuje práce na zlepšení procesu.** Orgány předložily návrh změn občanského soudního řádu, jež by řešily procesní překážky, jakož i návrhy na posílení uživatelské vstřícnosti platformy pro elektronické dražby. Nezbytné právní změny připraví výbor pro přípravu právních předpisů pověřený zpracováním revize občanského soudního řádu, který má svou práci doplněnou důvodovou zprávou dokončit do konce září 2020 a nikoli do konce března, jak bylo původně plánováno.

Řecký fond finanční stability se zapojil do iniciativ, jejichž cílem je lépe posoudit a sledovat dopady koronavirové pandemie na finance bank systémového významu. Vypuknutí pandemie si vyžádalo, aby fond posílil monitorování a případně i své další úlohy v rámci stávajícího právního rámce.

TRH PRÁCE

Na trhu práce se začal projevovat významný dopad pandemie a orgány přijímají řadu opatření k minimalizaci ztrát pracovních míst a dlouhodobých hospodářských škod. Patří mezi ně zvýšená flexibilita pracovní doby a zvláštní rodičovská dovolená v návaznosti na uzavření škol, dočasný zákaz propouštění uložený zaměstnavatelům v kombinaci se mzdovým příspěvkem pro zaměstnance, kterých se dotklo vládou nařízené pozastavení činnosti (v současné době celkem 1,7 milionu zaměstnanců soukromého sektoru a 500 000 osob samostatně výdělečně činných), a prodloužení dávek v nezaměstnanosti do konce května. Orgány rovněž zvažují zavedení nového, širšího dočasného režimu zkrácené pracovní doby, který by společnostem poskytl větší flexibilitu pro úpravu pracovní doby, kdy pracovníci obdrží za neodpracované hodiny částečnou náhradu. Rozhodnutí o přesné podobě režimu a jeho načasování bude vycházet z fiskálních nákladů. Režim bude pravděpodobně způsobilý pro podporu z nástroje Evropské unie pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) nebo z jiných iniciativ (Evropského sociálního fondu).

Orgány dokončily realizaci akčního plánu pro boj proti nehlášené práci na období 2017–2019, což byl specifický závazek ke konci roku 2019, a budou nyní realizovat navazující plán. Očekává se, že harmonogram navazujícího akčního plánu bude brzy přijat.

S ohledem na koronavirovou pandemii se orgány po dohodě se sociálními partnery rozhodly odložit aktualizaci minimální mzdy z června 2020 na leden 2021. Podle předběžného posouzení značného zvýšení minimální mzdy v roce 2019, které provedla Světová banka, existují jen omezené důkazy o tom, že by se zaměstnanost a nezaměstnanost v odvětvích s vysokým podílem pracovníků s minimální mzdou v porovnání s odvětvími zaměstnávajícími pracovníky s vyšší mzdou změnily, i když by bylo třeba provést další analýzu. Pokud jde o budoucnost, koronavirová epidemie způsobuje značnou nejistotu a narušuje harmonogram konzultací plánovaných v právním rámci. Všechny subjekty zapojené do tohoto procesu proto požádaly vládu, aby odložila aktualizaci minimální mzdy na leden 2021, což je opodstatněné.

VÝROBKOVÉ TRHY A KONKURENCESCHOPNOST

Orgány nadále pracují na zlepšování hospodářských rámcových podmínek a zvyšování konkurenceschopnosti, a to i přes měnící se priority a obtíže vzniklé v důsledku koronavirové nákazy. To bude zásadní pro zajištění toho, aby řecké hospodářství ze současné situace vyšlo pevným krokem a aby bylo schopno dosáhnout stabilního a udržitelného hospodářského oživení. Značné prostředky byly nevyhnutelně a opodstatněně přesměrovány na zajištění kontinuity činností během pandemie, která posloužila jako katalyzátor pokroku v provádění agendy v oblasti elektronické správy. Orgány se zavázaly podniknout **doplňková opatření** v oblasti digitálních iniciativ s cílem dále zmírnit administrativní zátěž podniků a občanů a zvýšit transparentnost pravidel využívání půdy pro investory. Pokud jde o hospodářskou diplomacii, ta se okamžitě začala soustředit na boj proti pandemii, zatímco opatření na podporu vývozu, včetně přípravy krátkodobé a střednědobé strategie, pokračují. Klíčové bude rozhodné provádění, mimo jiné prostřednictvím rychlého

přijetí právních předpisů zaměřených na posílení odpovědnosti v rámci ministerstva zahraničních věcí a na vytvoření nezbytných meziresortních řídících struktur.

Udělování licencí na investice pokračuje v celé řadě oblastí, a to i přes zpoždění, která byla způsobena faktory, které jsou většinou mimo kontrolu orgánů, rizika však dále přetrvávají. Vývoj konkrétních závazků byl nerovnoměrný. Nabídkové řízení na informační systém na podporu reformy udělování investičních licencí, což byl specifický závazek ke konci roku 2019, se na základě soudních rozhodnutí odkládá. Práce na provádění rámcového zákona o inspekcích a na dalším zjednodušení postupů, dvou specifických závazcích k polovině roku 2020, pokračuje, i když s určitým zpožděním, které lze do určité míry přičíst koronavirové nákaze. Orgány zároveň usilují o to, aby byla do poloviny roku 2020 v dostatečném předstihu před uplynutím lhůty pro specifické závazky do poloviny roku 2021 dokončena revize klasifikace nepřípustného jednání. Orgány navíc přijaly právní předpisy s cílem zlepšit proces udělování environmentálních povolení a pracují na sekundárních právních předpisech o certifikaci externích inspektorů a posuzovatelů v oblasti životního prostředí, které mají být dokončeny do poloviny roku 2020. Pro zajištění trvalého provádění reformy udělování investičních licencí ve všech odvětvích bude z hlediska správy zásadně důležité dále zesílit koordinaci mezi ministerstvy.

Za účelem dalšího zlepšení podnikatelského prostředí zavádějí příslušné orgány doplňková opatření ke snížení byrokracie, na podporu stanovení jasných pravidel pro interakci mezi vládami a zvýšení předvídatelnosti ekonomických transakcí. S pomocí technické podpory ze strany Evropské komise usilují orgány o zlepšení výsledků Řecka podle ukazatelů Světové banky „Doing Business“, přičemž se rovněž snaží identifikovat problémy a zlepšit příslušné aspekty, které nejsou zahrnuty do oblasti působnosti tohoto projektu.

Koronavirová nákaza má dopad i na projekt katastru nemovitostí, a pokud budou dále platit opatření proti šíření nákazy, existuje riziko, že se nedávno aktualizovaný plán dále zpozdí. V řadě pracovních oblastí, jako jmenování vedoucích pracovníků, příprava podnikové strategie řeckého katastru nemovitostí, technické specifikace pro strategii digitalizace archivu a zadání pěti konečných smluv, činnost pokračuje. Nábor specializovaných pracovníků je nadále problematický, v květnu byla přijata právní úprava, která má tento proces usnadnit. Otevírání regionálních katastrálních úřadů bylo pozastaveno, a jakmile se situace normalizuje, bude se pokračovat. Veřejná prezentace všech zbývajících map lesů, která měla být zahájena v lednu 2020 a postupně dokončena do června 2020, byla zastavena z důvodů, které nesouvisí s koronavirovou nákazou. To je znepokojivé, neboť prodlevy ve vkládání map mohou mít dopad na dokončení katastrálního mapování jako celku.

Koronavirová epidemie má dopad na řecké odvětví energetiky kvůli nižším cenám ropy a zemního plynu a opatřením omezujícím shromažďování osob, která ovlivnila vzorce poptávky a některé technické projekty. Způsobila také problémy s likviditou účastníkům trhu, neboť se zpomalilo placení účtů. Jedním z důsledků je zpoždění spuštění cílového modelu, což je závazek k polovině roku 2020, a to kvůli problémům s realizací technického projektu pro vyrovnávací trh, které souvisejí s obtížemi dodavatelů s nasazením personálu v důsledku opatření proti šíření nákazy. Řecko nicméně dosáhlo pokroku na několika frontách, zejména ve spuštění forwardového trhu s elektřinou. V důsledku zhoršení situace ohledně neplacení účtů na spotřebitelském trhu hrozí krize likvidity mezi dodavateli energie. Orgány na to dosud reagovaly opatřeními, jejichž cílem je zmírnit tlak, aniž by došlo k narušení trhu. Ve střednědobém horizontu Řecko prozatím pokračuje s vyřazováním hnědouhelných elektráren z provozu podle harmonogramu a naznačilo záměr vložit do tohoto

projektu maximální úsilí. Zvláštní účet obnovitelných zdrojů energie je v důsledku nižších cen energie a nižších cen na trhu EU pro obchodování s emisemi rovněž vystaven vyššímu tlaku.

Pokračují jednání o konkrétních aspektech antimonopolních nápravných opatření s cílem předložit návrh, který by bylo možné otestovat na trhu, což je klíčový krok ke konečnému zavedení nápravných opatření a dokončení tohoto závazku ke konci roku 2020. Cílem je, aby strukturální nápravná opatření byla schopna posílit hospodářskou soutěž na všech úrovních trhu a aby nebyla příliš vychýlena směrem k určitému uživatelskému profilu, aby tedy splnila požadavek antimonopolních opatření a byla vyloučena námitka proti výhradnímu přístupu společnosti Public Power Company k základním zdrojům energie. Tento klíčový závazek, který byl navržen jako alternativa neúspěšného prodeje dvou hnědouhelných elektráren této společnosti, bude důležitý pro otevření trhu hospodářské soutěži a podporu nových investic během transformace řecké energetiky.

Evropská komise v současné době přezkoumává řecký vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu. Tento ambiciózní plán na vyřazování hnědouhelných elektráren z provozu bude vyžadovat větší využívání obnovitelných zdrojů energie a plynu jakožto náhradních zdrojů a regionální plán řešení socioekonomických problémů. K tomu přispěje nadcházející licenční zákon zaměřený na zlepšení zavádění projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a jejich rozvoj. Klíčem k úspěchu plánu na vyřazování hnědého uhlí bude transformace v oblastech, které jsou na tomto odvětví obzvláště závislé. Řecko zřídilo mezirezortní výbor, jehož úkolem je vypracovat hlavní plán spravedlivé transformace, jímž se bude projekt s podporou mechanismu EU pro spravedlivou transformaci řídit.

Pokud jde o odvětví dopravy, přijaly orgány vnitrostátní hlavní plán pro dopravu a pokračují v jeho další konkretizaci na regionální úrovni. Konkretizace vnitrostátního hlavního plánu pro dopravu je základní podmínkou na nadcházející programové období strukturálních fondů pro komplexní dopravní plánování a bude mít zásadní význam pro předložení seznamu projektů na příští programové období. Orgány rovněž podnikly kroky ke zlepšení dopravních podmínek v Soluni prostřednictvím koncesní smlouvy se společným podnikem pro regionální dopravu (KTEL) a připravují strategický plán jeho budoucí reformy zahrnující soluňské metro.

ŘECKÁ SPOLEČNOST PRO MAJETEK, ÚČASTI A PRIVATIZACE

Koronavirová pandemie nevyhnutelně ovlivnila fungování řecké společnosti pro majetek a účasti (HCAP) a jejích portfoliových společností a vedla k úpravám a/nebo změně jejích priorit, jakož i harmonogramu části závazků Řecka. I když orgány se společností nadále úzce spolupracují, přijetí aktualizovaných ministerských pokynů nutné k dalšímu provádění strategického plánu společnosti (trvalý závazek), jakož i plánovaná aktualizace jejího podnikatelského plánu budou odloženy až do doby, kdy se situace ohledně šíření koronavirové nákazy stabilizuje. Pokud jde o provádění koordinačního mechanismu, mandáty příslušných státních podniků byly schváleny vládním výborem dne 12. března, avšak dokončení prohlášení o závazcích jednotlivých podniků není v tomto okamžiku vhodné, a to rovněž z důvodu nejistoty vyvolané koronavirem. Společnost pokračovala ve zlepšování správy a řízení ve státem vlastněných podnicích, a to prostřednictvím přezkumů správní rady a jmenování jejích členů. Hlavní výzvy se týkají významných provozních a finančních problémů Řecké pošty. Pandemie rovněž v roce 2020 omezí zlepšování výkonnosti portfolia nemovitostí této společnosti, i když provozní zlepšení by měla být i nadále proveditelná. Technické práce týkající se převodu athénského olympijského atletického střediska na společnost pokračovaly předložením zprávy technického poradce v dubnu 2020.

Současnou prioritou společnosti je zajištění nepřetržitého provozu veřejných podniků v klíčových odvětvích a zdraví a bezpečnost zaměstnanců. V této souvislosti jsou prvořadé nepřetržité dodávky elektrické energie a vody a poštovní služby, jakož i zachování kontinuity činnosti systémů veřejné dopravy a centrálních trhů v Aténách a Soluni. Očekává se, že negativní hospodářské dopady koronavirové pandemie budou v případě aténského městského dopravního podniku a Řecké pošty obzvláště závažné.

Dynamika privatizačního procesu zaznamenaná během předchozích měsíců nemohla být v důsledku koronavirové epidemie zachována. Pandemie má v mnoha ohledech dopad na provádění programu privatizace, mimo jiné způsobuje obtíže se zapojením potenciálních investorů, má vliv na oceňování aktiv, došlo ke snížení administrativní kapacity k provádění nezbytných opatření a byly přerušeny stavební práce.

Navzdory celkově nepříznivému obchodnímu prostředí způsobenému pandemií pokračuje řecký privatizační fond TAIPED v souvislosti se svými transakcemi v uvážených opatřeních, přičemž orgány jej podporují a přijímají potřebná opatření na své straně. To umožní zahájit v příslušných transakcích další kroky, jakmile se situace normalizuje. V této fázi je situace probíhajících transakcí následující:

- **Hellinikon (specifický závazek do konce roku 2018):** Navzdory tomu, že orgány nadále intenzivně usilovaly o splnění podmínek, které jsou předpokladem pro to, aby bylo možné převést akcie na upřednostňovaného investora (Lamda), je finanční uzavření zpožděno v důsledku komplikací v nabídkovém řízení pro udělení licence na kasino. Po zamítnutí prvního opravného prostředku předložil vyloučený uchazeč Státní radě žádost, aby prohlásila řízení za neplatné a provedla prozatímními nápravná opatření. Státní rada návrh na prozatímní nápravná opatření dne 7. května 2020 zamítla, což umožňuje pokračovat v nabídkovém řízení, ačkoli s jeho dokončením bude nutné vyčkat do vydání rozhodnutí Státní rady o tom, zda je žádost o prohlášení řízení za neplatné opodstatněná. Orgány podnikají kroky k řešení zbývajících nevyřešených otázek.

- **Koncese na přístaviště v Alimos (specifický závazek do poloviny roku 2019):** přístaviště Alimos, které se nachází na jihovýchodě Atén, je jedním z největších rekreačních přístavišť v jihovýchodní části Středozemního moře. Vládní akt, kterým se povoluje podpis koncesní smlouvy, byl zveřejněn v řeckém úředním věstníku dne 7. dubna 2020 a dohoda o udělení koncese byla podepsána všemi zúčastněnými stranami dne 13. května 2020. Finanční uzavření transakce má následovat do 120 dnů od podpisu dohody o udělení koncese.

- **Hellenic Petroleum (specifický závazek do poloviny roku 2019):** O dalším postupu po neúspěšném prvním nabídkovém řízení v polovině roku 2019 orgány teprve rozhodnou. Fond zvažuje všechny možnosti. V důsledku nedávného významného poklesu hodnoty kapitalizace společnosti však fond považoval za vhodné přesunout zahájení transakce na později.

- **Prodej 30% podílu aténského mezinárodního letiště (specifický závazek do konce roku 2019):** Na konci ledna 2020 se podmínky k postoupení do fáze závazných nabídek považovaly za splněné v případě devíti investorů. Avšak vzhledem k dopadu pandemie musela být lhůta pro předložení závazných nabídek upravena a jakmile se situace zlepší, řízení se obnoví.

- **Státní plynárenská společnost – DEPA Commercial (specifický závazek ke konci roku 2019) – DEPA Infrastructure (specifický závazek do poloviny roku 2021):** Značného pokroku bylo dosaženo díky oběma nabídkám, které vzbudily velký zájem investorů. V obou mezinárodních nabídkových řízeních vyjádřilo zájem devět subjektů. Jejich hodnocení již probíhá, ale zahájení fáze závazných nabídek u obou transakcí se z důvodu koronavirové nákazy opozdí.

- **Egnatia (specifický závazek do konce roku 2019):** Orgány zdůraznily své odhodlání pokračovat v transakci a v dubnu a na začátku května 2020 přijaly řadu opatření, včetně podpisu společného ministerského rozhodnutí o klíčových prvcích dohody o udělení koncese a dalších správních kroků. Zatím se očekává, že orgány a společnost Egnatia S.A. budou pokračovat v provádění všech zbývajících činností souvisejících s vymezením prací nutných k tomu, aby mosty splňovaly bezpečnostní požadavky, udělováním licencí na tunely, dokončením výstavby všech stanic pro výběr mýtného a že společnost Egnatia S.A. bude řešit otevřené záležitosti související se čtyřmi smlouvami na čerpací stanice, které jsou od roku 2011 neaktivní.

- **Regionální námořní přístavy (specifický závazek do konce roku 2019):** Po dlouhém období opakovaných zpoždění bylo v posledních měsících dosaženo značného pokroku, přičemž byla fondu umožněna flexibilita při koncipování transakcí případ od případu a při zahájení přípravných prací na výběrových řízeních na čtyři přístavy. Vzhledem k nepříznivé situaci se však považovalo za přiměřené zahájit transakce později.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa čelila v souvislosti s koronavirovou pandemií dvojí výzvě, neboť řídila reakci příslušných orgánů na tuto situaci a zároveň se potýkala se zásadními kapacitními omezeními. Celkově lze říci, že reakce veřejné správy umožnila, aby klíčové služby, na které občané a podniky spoléhají, nadále z velké části nepřetržitě fungovaly. To bylo podpořeno zavedením řady digitálních nástrojů během období opatření k zamezení šíření nákazy.

Orgány pokročily ve jmenování vedoucích pracovníků a posilování celkového rámce, ačkoli proces byl koronavirovou pandemií narušen a určité obavy přetrvávají. Bylo dokončeno jmenování 13 nových stálých tajemníků, výběrové řízení na pozice ředitelů bylo dočasně pozastaveno. V březnu 2020 přijaly orgány právní předpis, podle něhož se výběrové řízení uplatňované v ústřední správě použije také na místní správu, což je vítané. Rovněž byly vypracovány návrhy právních předpisů k zavedení jednotného výběrového řízení na pozice vyšších vedoucích pracovníků ve veřejných subjektech. Očekává se, že vstoupí v platnost v září 2020. Vítaná je skutečnost, že při výběrových řízeních zastává ústřední úlohu Nejvyšší rada pro výběr státních zaměstnanců. Problematičtější je situace ohledně probíhajících výběrových řízení do struktur spravujících strukturální fondy EU (národní strategický referenční rámec), v nichž se nepodařilo pokročit. Plány na zrušení těchto řízení a zahájení nového plánu řízení by mohly ovlivnit stabilitu a účinné fungování zavedených systémů řízení a kontroly, orgánům se proto doporučuje, aby zvážily alternativní možnosti.

Celkově bylo dosaženo značného pokroku v rozvoji systému řízení lidských zdrojů, včetně dokončení značného počtu digitálních organizačních schémat a popisů pracovních míst (specifický závazek ke konci roku 2019). Do poloviny března dokončily subjekty veřejné správy, které představují přibližně dvě třetiny celkového počtu zaměstnanců,

digitální organizační schémata uvádějící vazbu mezi popisem náplně práce a příslušným pracovníkem u 75 % obsazených pracovních míst. Do června 2020 by mělo být zahájeno výběrové řízení financované z prostředků EU, které se týká podpůrných služeb systému lidských zdrojů, přičemž jako prozatímní řešení pokračuje modernizace databáze pro sčítání osob. Cyklus mobility pro rok 2020 byl zahájen v souladu s novými právními předpisy, jejichž cílem je dále tuto reformu zlepšit, a to zejména posílením vazby mezi programem mobility a ročním plánováním náboru. U cyklu hodnocení výkonnosti pro rok 2019 došlo kvůli pandemii k odkladu, orgány však pokračují v plánech na posílení hodnotícího rámce a na jejich propojení s ročními akčními plány každého ministerstva a s procesem výběru vedoucích pracovníků.

Orgány se zavázaly posílit systém výběru zaměstnanců aktualizací zmocňovacího zákona Nejvyšší rady pro výběr státních zaměstnanců a zvýšit celkovou kapacity systému (doplňkový závazek). Nový závazek zahrnuje revidované právní předpisy, které mají být přijaty do října 2020, a podrobný akční plán pro reorganizaci Rady bude dokončen do konce roku 2020, přičemž provádění specifických klíčových akcí se bude sledovat od roku 2021. Práce již započaly a byla vymezena řada pracovních toků, včetně postupu podávání přihlášek, zvláštních ustanovení o přijímání pracovníků (včetně dočasných zaměstnanců) a organizačních otázek.

Orgány se snaží pokročit v probíhajících pracích na kodifikaci právních předpisů, a to i přes současná narušení. Byl znovu zřízen Ústřední výbor pro kodifikaci a očekává se, že bude hrát klíčovou úlohu při prosazování projektu právní kodifikace. Kvůli epidemii koronaviru orgány mírně odložily své plány na přijetí nového zákona o kodifikaci k zákoníku práce a navazujícím právním a správním předpisům (**specifický závazek do poloviny roku 2020**), usilují však o to, aby byl nový zákon o kodifikaci přijat do září 2020. Předpokládá se, že výběrové řízení pro stěžejní projekt zřízení národní vstupní brány pro právní kodifikaci (**specifický závazek do poloviny roku 2022**) bude zahájeno v brzké době.

Pokračuje provádění zákona o výkonné činnosti státu. Za prvé orgány přijaly podrobnou legislativní metodickou příručku a šablonu pro komplexní posouzení dopadů, které byly připraveny s technickou podporou Evropské komise a představují klíčové nástroje k prosazování ustanovení o řádné tvorbě právních předpisů, která vstoupila v platnost v lednu 2020. Za druhé podle předběžných zjištění se v rámci ústřední správy efektivně uplatňuje přenesení podpisových pravomocí na nepolitickou úroveň, které vstoupilo v platnost v únoru 2020. Znamená to zásadní reformu v jádru veřejné správy a odhaduje se, že přibližně 80 % všech rozhodnutí přijatých na každém ministerstvu je třeba podepsat na administrativní úrovni.

Nábor stálých zaměstnanců v roce 2019 byl v souladu s plánem pracovních míst a plán pracovních míst na rok 2020 je v souladu s pravidlem náhrad 1:1. Vzhledem k prudkému nárůstu počtu dočasných zaměstnanců od roku 2018 orgány zároveň schválily nový doplňkový závazek znovu stanovit strop pro dočasné zaměstnance od roku 2021. Přestože počet dočasných zaměstnanců vykazuje od svého maxima v polovině roku 2019 sestupný trend, zůstává značně nad úrovní roku 2018, kdy Řecko ukončilo program v rámci Evropského mechanismu stability. Očekává se, že nový závazek přispěje k ambicím orgánů v oblasti posílení centrální kontroly postupů náboru. Obavy vzbuzuje nedávno přijatý předpis, který přesouvá konkrétní obecní subjekty mimo rozsah mandátu jednotného platebního úřadu. V zájmu pokračující třetí a poslední fáze reformy odměňování je důležité, aby mandát jednotného platebního úřadu zůstal nedotčen.

SPRAVEDLNOST A BOJ PROTI KORUPCI

V rámci projektu posílení elektronické justice byl zaznamenán určitý pokrok v přechodu na povinné elektronické podávání a zpracování právních dokumentů u občanskoprávních a trestních soudů a při elektronickém vydávání soudních osvědčení a rozhodnutí. Zatímco pro správní soudnictví jsou elektronická podání od 1. ledna 2021 povinná, u občanskoprávních a trestních soudů zůstávají nepovinná a jsou k dispozici pouze částečně. Orgány se zavázaly, že do poloviny roku 2020 vypracují akční plán pro zavedení elektronického podávání u všech občanskoprávních a trestních soudů, který územně a tematicky zmapuje aktuální situaci a stanoví harmonogram. Předpokladem všeobecného a povinného elektronického podávání je, aby soudci, zaměstnanci správního soudu a právníci získali certifikované digitální podpisy, a orgány se zavázaly přijmout opatření, která to usnadní.

Dne 15. dubna 2020 orgány zveřejnily značně zpožděnou výzvu k podávání nabídek pro druhou fázi integrovaného systému správy soudních případů, tedy specifického závazku do poloviny roku 2020. Nabídky mají být podány do 26. května 2020 a výběrové řízení k zadání veřejné zakázky se uskuteční dne 1. června 2020. Realizace smluvního projektu má být dokončena do 36 měsíců od podpisu dohody.

V březnu byla dokončena poslední fáze vstupu rámce pro povinnou mediaci v platnost. Vzhledem k pozastavení činnosti soudů v souvislosti s epidemií koronaviru budou účinky nového rámce měřitelné až v pozdějších měsících roku 2020.

Orgány rovněž pokračují v iniciativě spočívající ve zřizování specializovaných senátů při občanskoprávních a správních soudech (doplňkový závazek). Nové senáty se budou zabývat zvláštními kategoriemi případů a budou personálně obsazeny soudci s příslušnou odbornou praxí nebo akademickými referencemi.

Postupně narůstá provozní kapacita Národního úřadu pro transparentnost tak, aby byl úřad plně funkční do listopadu 2020. Národní úřad pro transparentnost pozorně sleduje provádění národního protikorupčního plánu, který dosud vykazuje dobré výsledky, a spolupracuje s řeckým účetním dvorem na posílení systémů vnitřní kontroly na centrální i místní úrovni. Úřad se rovněž podílí na dohledu nad financováním politických stran a na kontrole majetkových přiznání. Orgány se zavázaly podat v brzké době zprávu o dosavadním provádění institucionálního rámce pro financování politických stran. Doporučení Skupiny států proti korupci posoudí specializovaný výbor, který do prosince 2020 navrhne případné potřebné změny právních předpisů.